

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXVII.

ČÍSLO 2

FEBRUÁR 2019

Životné priority

Modlitba za kňazov - Ekumenické stretnutie - Oblečenie milosrdenstva
Módne retro - 2 000 dní - Postup od A po Z - Krídla lásky - Mladí a Boh

Skautský výstup na Klák, 6. január 2019
Karneval v Piaristickej materskej škole Františka Hanáka, 28. január 2019

Čítať o prioritách sa dá z našich skutkov

Ťažko písať o prioritách v živote. Písanie je nebezpečné. Papier totiž znesie všetko. A hoci by pre kresťanský časopis bolo skvelé napísať, že našou prioritou je budovanie Božieho kráľovstva, mohlo by sa to mierne vyhnúť realite.

O prioritách života sa toho dá načítať nesmierne veľa. Doba bez viery a bez Boha je touto témou priam posadnutá. Dôkazom toho sú regály v kníhkupectvách prehýbajúce sa pod tisíckami názorov na život, ktoré nás konečne uspokojia.

O životných prioritách sa ale najvernejšie dočítame v ľudských životoch. Keď sa rozhliadneme a predstavíme si ľudí v okolí, nie je ťažké odčítať z ich životov, čo a pred čím uprednostňujú. A nepriznáva sa to ľahko, no nie len z cudzích, ale aj z našich životov sa to dá verne odčítať. Urobiť si rebríček svojich hodnôt nie podľa toho, aký by mal byť, ale na základe reality, by mohlo byť celkom pokorujúce. Nedávno som videl dokument o utečencoch. Niektorí z nich nemajú nič. Práca, jedlo, domov, riadne šaty, veci, ktoré sú pre nás bežné. Ich prioritou je prežiť. My si povieme, že pre nás je prvoradá rodina. A to je dobre, lebo to nás môže viesť k pomoci našim kresťanským súrodencom, ktorí nemajú nič.

Veľmi ma v Prievdzi ohromila návšteva biskupa z Tanzánie. Nie preto, že by som nikdy pred tým nevidel čierneho biskupa, ani pre jeho reči o veľmi ťažkom živote jeho rodákov. To predsa všetci vieme, že v Afrike je väčšinou chudoba. Bol som omráčený jeho prioritami. Napriek tomu, že nám predstavil Tanzániu ako krajinu, ktorá súrne potrebuje materiálnu a finančnú pomoc, peniaze neboli tým, o čo by nás prosil predovšetkým. Jeho prosba na nás - jeho bratov a sestry vo viere - smerovala k našim modlitbám za nich. Prosil nás o modlitby. Veľmi dobre vedel, že mu svojimi prostriedkami môžeme pomôcť, ale on sa v prvom rade spoliehal na pomoc od Boha. Naše modlitby za nich mu boli prednejšie.

O našich životných prioritách píše najvernejšie sám život a čítať o nich sa dá z našich skutkov. Predsa však je dobré zamyslieť sa nad touto témou aj v časopise, rozšíriť si teoretický prehľad v tejto dôležitej oblasti. A ak sa nájde aspoň jeden človek, ktorého to motivuje k prehodnoteniu vlastných priorít, bude toto vydanie viac než užitočné.

A mimochodom! Ďakujeme, že ste si v tejto chvíli zvolili ako svoju prioritu na čítanie práve náš farský časopis!

Juraj Kiss, diakon

Kňazi diecézy chýbajú. Biskup vyzýva k spoločnej modlitbe

Diecézny biskup Mons. Marián Chovanec farskej rade odpovedal na prosbu o prehodnotenie opatrenia, ktorým má od polovice minulého roka naša farnosť len jedného kaplána. Biskup upozorňuje na komplikovanú situáciu v diecéze a žiada o spoločné modlitby za kňazov a duchovné povolania.

Farská rada farnosti Prievidza-mesto sa listom zo dňa 10. decembra 2018 obrátila na diecézneho biskupa Mons. Mariána Chovanca. Informovala ho o aktuálnej pastoračnej situácii v našej farnosti po tom, ako od júla 2018 dostala o jedného diecézneho kaplána menej. Členovia farskej rady ocenili, že napriek personálnej zmene ostali vo farskom kostole vo všedné dni zachované tri sväte omše. Uvedomujú si, že zabezpečenie slúženia svätých omší v nezmenenom rozsahu znamená pre našich kňazov vyšší pracovný nápor. Podľa členov farskej rady sa zníženie počtu kňazov vo farnosti prejavuje aj pri spovednej službe, predĺžením doby čakania na vysluženie sviatosti zmierenia, najmä v prvopiatkovom týždni. Podľa nich je to spôsobené aj tým, že Prievidza je okresné mesto, do ktorého prichádzajú za prácou, službami či nákupmi veriaci zo širokého okolia. Členovia farskej rady diecéznemu biskupovi napísali, že by veľmi uvítali doplnenie druhého kaplána

a poprosili ho o prehodnotenie personálneho opatrenia, ktorým je našej farnosti pridelený len jeden diecézny kaplán.

Diecézny biskup 27. decembra 2018 farskej rade odoslal odpoveď, v ktorej pripomína, že Banskobystrické biskupstvo je veľký a živý organizmus, ktorý má 600 tisíc obyvateľov, z toho 370 tisíc katolíkov, ktorí sa nachádzajú v 155 farnostiach. Farskú radu informuje, že koncom decembra sú štyri farnosti bez vlastného kňaza - sú spravované excurrento. Upozorňuje na to, že sú to tisíce katolíkov, ktorí majú len jednu alebo dve sväte omše za celý týždeň, pričom v našom farskom kostole sú denne tri sväte omše a druhý kostol so svätými omšami je iba pár desiatok metrov blízko. „Toto musí náš úrad nezaujato vidieť, aby ostal objektívne - čo možno najviac - voči všetkým veriacim spravodlivý,“ píše biskup v odpovedi pre farskú radu.

Diecézny biskup zdôrazňuje, že situácia s pastoračnými kňazmi bude ešte horšia, pretože počty seminaristov klesajú a príprava na kňazskú vysviacku trvá minimálne šesť rokov. „Opakujeme, sme radi, že vám (farskej rade) na kňazskej službe záleží a radi by sme vám poslali ďalšieho kaplána, ale nemáme. Prosíme, pošlite z farnosti viacerých kandidátov do seminára, nech sa klesajúci počet Božích služobníkov aspoň zastaví. Vŕucne prosíme Pána Boha, všetci spolu, aby nám kňazi zo služby neodchádzali a nechýbali ani vám v Prievidzi - ani nám v diecéze,“ vyzýva diecézny biskup Mons. Marián Chovanec k spoločnej modlitbe v závere listu.

Alojz Vlčko

Prievidzský oldskautský oddiel oslavuje 10 rokov činnosti

Ani po skončení aktívnej skautskej činnosti skautský život neprestáva, čoho dôkazom je i 1. oldskautský oddiel Stopy, aktívny v 14. zbore Prievidza, ktorý v týchto dňoch oslavuje 10 rokov. Skauti a skautky si ich pripomenuli na slávnostnej schôdzke 10. januára 2019.

„Naša činnosť pozostáva z oddielových schôdzok raz mesačne. Pri ich vedení sa striedame - je to obohatením pre všetkých, pretože každý sa delí s tým, čo je v ňom, čo nosí v srdci, s ostatnými. Začíname ich pokrikom: ‚Oldskautka je mladá žena, len trochu skôr narodená. Oldskaut je zas zrelý muž, cesty života pozná už.‘ Nasleduje zamyslenie, hry, spev, ručné práce,“ približuje činnosť oddielu jeho vodkyňa Mária Šimková, skautským menom Nšo-či. „Schôdzku zvyčajne ukončíme krátkou piesňou Podávaná ruka v gilwerskom kruhu a rozídeme sa so želaním, aby sme rozdávali radosť a robili dobré skutky,“ dodáva.

Oddiel oldskautov organizuje aj oddielové výlety na poznávanie kultúrnych a historických pamiatok na Slovensku či krás prírody. Heslom oldskautov je „Slúžim“ a oldskauti sa ho snažia naplňovať nedeľným varením v charite, organizovaním degustácie jablák pre skautky a včielky a inými akciami. „Nechýbame ani na zborových akciách ako je skautský ples, križová cesta či oslavy sviatku sv. Juraja. Zúčastňujeme sa aj akcií, ktoré sú usporadúvané na skautskej národnej a medzinárodnej

úrovni, a tiež na akciách organizovaných našou farnosťou a inými, ako sú duchovné obnovy, uctenie relikvií sv. sestry Faustíny a podobne. Všetky naše akcie sú zachytené v kronike,“ hovorí o bohatej činnosti oddielu Mária Šimková.

Aktívni členovia oddielu zažili aj obdobia, keď bol skauting zakázaný. „Naša generácia sa musela naučiť, že byť skautom nie je len otázkou rovnosti, aj keď aj tá je dôležitá. Ale byť skautom, to je hlavne otázka skautského zákona. Žiť ho v každom čase je veľmi ťažká úloha, ktorá nám prislúcha,“ pripomína Alexander Halahyja, zástupca vodcu oddielu oldskautov, ktorý viac ako desaťročie viedol vlčatá a prievidzský skautský zbor. Zdôrazňuje, že starší skauti chcú byť pre mladších príkladom ľudí, ktorí sa nechali formovať skautským zákonom, aby žili v harmónii s Pravdou a Láskou.

Prievidzskí oldskauti majú dvere otvorené. Pozývajú medzi seba všetkých, ktorí by sa tiež radi stretávali. „Budeme radi, ak sa k nám pridajú noví priatelia, ktorých oslovia skautské ideály,“ dodáva na záver Mária Šimková.

Alojz Vlčko

Len o spravodlivosť sa budeš usilovať

Motto tohtoročného ekumenického Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov z Piatej knihy Mojžišovej zaznelo aj evanjelickým kostolom v Prievidzi v sobotu 19. januára 2019. Stretnutie sme organizovali spolu s rímskokatolíckymi farnosťami Prievidza - mesto a Prievidza - Zapotôčky.

Zišli sme sa pri modlitbách a piesňach podľa poriadku pripraveného Ekumenickej radou cirkví z Indonézie. Bratia farári z rímskokatolíckych farností prijali naše pozvanie, a tak sa spoločné modlitby za jednotu medzi kresťanmi mohli prvýkrát konať aj v Prievidzi. Zamyslením sa nad Božím slovom nám poslužil brat kaplán Dominik Kučera z farnosti Prievidza - mesto. O hudobnú stránku sa postarala sestra kantorka Emília Briatková a hudobná skupina mladých z farnosti Prievidza - Zapotôčky. Bohatá účasť i reakcie prítomných vydali pekné svedectvo o duchu aj zmysle tohto podujatia. Okrem samotnej bohoslužby to bola aj príležitosť na stretnutia starých

priateľov z rôznych kresťanských spoločností. Niektoré sestry svedčili o tom, že na modlitbách sa členovia rôznych cirkví schádzali ešte za socializmu. Ekumenické vzťahy tak budovali aj napriek ťažkej dobe. O čo ľahšie by to preto malo ísť dnes? Veríme, že naše prvé spoločné stretnutie pri modlitbách za jednotu v Prievidzi bude mať svoje pokračovanie. Minimálne v dobrých vzťahoch s našimi bratmi a sestrami z iných kresťanských cirkví a tiež v účasti na Týždni modlitieb aj o rok.

Mgr. Emil Hankovský, zborový kaplán CZ ECAV na Slovensku Zemianske Kostolany
(Redakčne upravené, krátené.)

Oblečme si milosrdenstvo

V januári ožila piaristická škola farbami. Podarilo sa nám úspešne otvoriť prvý ročník akcie „Oblečme si milosrdenstvo“. Boli sme v nej pozvaní svojím oblečením vyjadriť vzťah k trom hodnotám v živote človeka - k vďačnosti, prosbe a odpusteniu.

Keďže sa ako škola už dlhodobo snažíme vytvoriť žiakom rodinné prostredie, ktoré sprostredkúva lepšiu motiváciu pre učenie sa, obliekali sme sa spolu počas troch týždňov do troch farieb. Počas prvého týždňa školu jemne zahalila biela farba. V nej sme chceli svojím oblečením vyjadriť, že slovo ďakujem prináša človeku radosť do srdca, očisťuje ho od negativizmu, upriamuje myseľ na dobré veci, za ktoré môžeme a máme byť vďační.

Druhý týždeň sme sa obliekli do zelenej,

ktorá vyjadrovala dôležitosť slova prosím pre náš každodenný život. Počítač alebo mobil človek nemusí poprosiť a dostane od neho, čo potrebuje, ale s ľuďmi to tak nemá byť.

Napokon našu školu zahalila modrá farba. V modrom oblečení sme všetkým túžili povedať, že ani slovo prepáč nám nie je cudzie, hoci sa zdá, že ho ľudia chcú zaradiť k historizmu, t.j. k slovám, ktoré zanikli spolu s predmetom, ktorý dané slovo pomenúval. Sme vďační za každé dieťa, učiteľa, rodiča, ktorí aj takýmto spôsobom vyjadrili, že túžia po prostredí, v ktorom majú klasické ľudské hodnoty stále svoje pevné miesto. Tam, kde ľudia budujú spoločenstvo lásky, mali by tieto slová byť samozrejmosťou.

Koordinátori VMR na PSŠ FH
Foto: Peter Pikulík

Túžil po veriacej manželke

Manželstvo je ako biblický príbeh odohrávajúci sa na svadbe v Káne. Dobré víno sa podávalo počas celej svadby, no najlepšie sa začalo podávať až oveľa neskôr. Rovnako aj v živote manželov prídu chvíle a dni, ktoré budú ešte krajšie ako deň ich svadby. Život nás učí, že to nie je idealizmus, ale realita, pokiaľ sa o to vytrvalo usilujeme. Svedectvom toho sú aj manželia Július (57) a Alicja Eckhartovci (52), ktorí v našom meste spolu s inými manželskými párami pripravujú snúbencov na prijatie sviatosti manželstva.

▪ **Alicka a Julko, ako ste sa spoznali? Viem o vás, že každý z vás pochádza z inej krajiny, čo bolo pre mladých ľudí v dobe vášho „randenia“ (pred r. 1989) trochu netradičné.**

Julko: Bola to moja iniciatíva. Ako mladý som mal túžbu, že si nájdem iba veriace dievča. No v tom čase na strednej aj na vysokej škole bol takýchto dievčat „deficit“. Uprel som teda zrak na Poľsko, kde mám príbuzných, a dúfal som, že tam by sa môj zámer mohol podariť skôr.

Alicka: Julkova teta Ania pracovala v materskej škole ako učiteľka a ja som prišla do tejto škôlky na prax. Po hodnotení praxe sa ma na záver opýtala, či by som si nechcela písať s jej synovcom a poprosila ma o adresu. Chcela som už čo najskôr odísť domov, tak som jej ju dala.

Julko: Teta poznala môj zámer a trochu mi pomohla.

Alicka: Prišiel prvý list. Nemala som chuť naň odpovedať, ale moja mama ma povzbudila, aby som odpísala. Julko veľmi dobre ovláda poľštinu, teda v tom nebol problém. Naše písanie som však nebrala nejako veľmi vážne a záväzne.

▪ **Čo teda bolo podnetom, že ste vytvorili pár?**

Julko: Po 3 mesiacoch korešpondencie sme sa stretli prvýkrát, čo bola opäť moja iniciatíva. Preskočila medzi nami povestná iskra a začali sme sa stretávať pravidelne každé 2 - 3 týždne, pretože toľko trvalo vybavenie komplikovaných formalít na vycestovanie do Poľska.

▪ **Teda od začiatku stáli pred vašim vzťahom isté prekážky, ktoré ste museli prekonávať. Ako sa vám to podarilo?**

Julko: Spočiatku som si kupoval zájazdy z Čedoku, na ktoré som nenastúpil, ale poukaz som použil na hranici. Neskôr som prišiel k racionálnejšiemu riešeniu, že som uprosil svoje dievča Alinku, aby som ju mohol oficiálne pre úradné účely nazývať snúbenicou, pretože do Poľska sa dalo cestovať len na pozvanie najbližších príbuzných (súrodenci, rodičia, manželka). Spočiatku mali úrady problém v tom, či snúbencia je najbližšia rodina, ale nakoniec to „strávil“.

Alicka: Po roku a pol sme sa začali chystať na svadbu. V Poľsku sa už v tom čase pripravám pre budúcich manželov venovala pozornosť a pred sobášom sme absolvovali snúbenecký kurz, ktorý sa končil skúškou. 9. 4. 1988 sme prijali sviatosť manželstva a iba dnes vieme oceniť,

akým dôležitým dátumom bol deň nášho sobáša. Dozvedeli sme sa to až oveľa neskôr. Bolo to na vigíliu sviatku Božieho milosrdenstva, ktorý sa v tom čase ešte oficiálne neslávil. Aj vďaka tomu vnímame naše manželstvo ako veľký dar Božieho milosrdenstva (naša dcéra nás neskôr nasledovala a tiež mala sobáš na tento sviatok v r. 2016). Sobáš sme mali v Poľsku a prišla otázka, kde budeme bývať. Ja som už v Poľsku mala prácu a Julko bol zamestnaný na Slovensku. Tak sme sa dohodli, že dám výpoveď a prídem bývať na Slovensko.

▪ **Alicka, aké boli tvoje prvé dojmy zo života na Slovensku, ktoré bolo v tom čase ešte pod vplyvom komunizmu?**

Alicka: Zvykla som si rýchlo, lebo sa dokážem pomerne ľahko prispôbiť a do troch mesiacov som sa naučila jazyk, takže som nemala problém ani v komunikácii. Prišla som do veriacej rodiny, čo bola výhoda po duchovnej stránke. Čo mi chýbalo, bolo hlbšie a intenzívnejšie prežívanie viery vo farskom spoločenstve a spoločne organizované duchovné aktivity. Táto oblasť sa mi na Slovensku zdala ako mŕtva, na rozdiel od Poľska.

▪ **Julko, ty si ako vnímal Poľsko?**

Julko: Mňa Poľsko fascinovalo v oblasti jeho odporu voči komunistickej ideológii, a aj preto som sa s nadšením zapojil do nežnej revolúcie v r. 1989, v túžbe dosiahnuť niečo podobné aj u nás v oblasti slobody vierovyznania, slobody prejavu i súkromného vlastníctva. V Poľsku už tieto veci fungovali takmer 10 rokov, samozrejme, s istými obmedzeniami. Bol to jeden z dôvodov, že keď prišla sloboda na Slovensko, my sme s Alinkou v r. 1991 odišli naspäť do Poľska, kde bolo viac možností súkromne podnikat'. Veľmi oceňujem, že sme žili istý čas s mojimi rodičmi, a potom zase s Alinkinými rodičmi, čím sa veľmi upevnili naše rodinné vzťahy. V tomto období sa nám narodili 2 deti, Tomáško a Baška, a keď sme sa

vrátili po 3 rokoch naspäť na Slovensko, už do svojho vlastného domu, narodil sa nám syn Filipko.

▪ **V súčasnosti pôsobíte v rôznych cirkevných spoločenstvách v rámci svojej obce, mesta Prievidza i Banskobystrickej diecézy. Hoci mladí dnes vydobytú slobodu asi nevedia až tak doceniť, možno povedať, že Alinke sa naplnil sen o „živej Cirkvi“. Ako ste sa dostali k vášmu aktívnemu pôsobeniu v Cirkvi a ako vás ovplyvnilo?**

Alicka: Mojou veľkou túžbou bolo modliť sa viac za deti, lebo som cítila, že z hľadiska výchovy k dôležitým životným hodnotám zákazy a príkazy nestačia. Na Manželských stretnutiach v Banskej Bystrici som sa dozvedela, že matky sa stretávajú pravidelne každý týždeň na modlitbách za svoje deti v hnutí Modlitby matiek (MM). Zatúžila som vstúpiť do tohto spoločenstva tiež a modlím sa v ňom už 14 rokov v našej obci. Modlitby spolu s inými mamami mi prinášajú pokoj, radosť a istotu, že všetko, čo Bohu odovzdám, je v tých najlepších rukách a On sa o všetko postará.

Julko: Aj keď som si to spočiatku nevedel predstaviť, dnes sa modlím už 8 rokov v Modlitbách otcov (MO). Veľmi sa teším na každú stredu večer. Je pre mňa veľkým povzbudením modliť sa s otcami, ktorí sú ochotní aj touto formou bojovať za svoje deti, rodiny a celú spoločnosť.

▪ **Kurz prípravy do manželstva v Prievidzi, kde slúžite snúbencom svojimi prednáškami a zdieľaním, je teda akýmsi ďalším rozšírením vašich duchovných aktivít?**

Alicka: Áno, ale bol tam ešte jeden „medzistupienok“. V roku 2013 sa začali vo farskom kostole v Prievidzi stretávať veriaci vždy v prvú sobotu v mesiaci, aby sa počas adorácie modlili za rodiny. Občas sa podieľame na ich príprave. Oslovil nás pán kaplán Dušan Rončák, ktorý mal adorácie za rodiny a v tom čase už aj rozbeh-

nutý kurz pre snúbencov na starosti, či by sme v kurze nechceli robiť prednášky ako členovia tímu manželov.

Julko: Ja som sa spočiatku bránil manželkiným pozvaniam do tejto služby, ale keď sa pán kaplán Dušan na mňa priamo obrátil, už som nevedel povedať nie.

▪ **Kurz prípravy do manželstva je časovo aj fyzicky a duchovne veľmi náročný. Farnosť ho organizuje päťkrát za rok vždy v trvaní troch dní. Ako to zvládáte a čo vám táto služba prináša?**

Alicka: Táto služba neuveriteľným spôsobom buduje náš vzťah. Učí nás vzájomne spolupracovať, počúvať sa, efektívne komunikovať medzi sebou i v spoločensťve, vnímať svoje vzájomné potreby a približiť sa k Bohu jeden cez druhého a aj cez snúbencov.

Julko: Spätne väzby, ktoré ako tím dostávame od snúbencov, sú pre nás obrovským povzbudením, že naša služba je neustále požehnávaná a napĺňaná Božím Duchom, že je zmysluplná.

▪ **Teda po dlhodobých osobných skúsenostiach i skúsenostiach z kurzu, čo by ste odporučili dnešným manželom pre upevnenie manželského vzťahu?**

Julko: Odovzdať Bohu celé svoje srdce. Potom totiž už nezáleží na tom, čo sa

s tým srdcom deje, pretože je v bezpečí lásky. Boh si už sám manželov povedie tam, kde majú byť. V mojom živote sa tiež veľmi rád opieram aj o pomoc a príklad sv. Terézie Avilskej, ktorá je mi veľmi blízka tým, že išla za svojím cieľom a nebála sa byť sama sebou, aj keď u iných tým vyvolávala dojem, že je rebelant.

Alicka: Pre mňa je zdrojom sily a upevnenia vzťahu istota, že keď sme sviatosťne zosobášení, Boh je medzi nami. Keby sa čokoľvek medzi nami dialo, On nám pomáha prekonať všetko zlo.

▪ **Na záver nám skúste povedať, čo považujete za najdôležitejšiu vec v ľudskom živote? Čo je vašou životnou prioritou?**

Julko: Keď je Boh na prvom mieste, všetko je na správnom mieste.

Alicka: (prisviedčajúci úsmev...)

Alicka a Julko, ďakujem vám za rozhovor a želám vám požehnanie vo všetkých oblastiach života, a tiež, aby vaša služba manželom pre našu farnosť priniesla ešte veľa dobrého ovocia!

Elena Blašková

Foto: archív manželov Eckhartovcov

„Retro“ je opäť v móde

Jedným z významov slova retro je „späť“. Toto slovo býva niekedy i prvou časťou zložených slov s významom späť. Napríklad retronábytok či retroobal; v móde bývajú i retroedície čokolád a piva. Zaznieva i „móda sa vracia“ či „nevyhadzuj šaty po babke, ešte prídu do módy.“

Keď stretávame tieto „retro“ veci, automaticky sa vraciame v spomienkach a ožívajú pred nami chvíle a situácie, v ktorých sme sa s nimi v minulosti stretli. Dusivé spomienky minulosti nevyplávajú na povrch. Skôr tie láskavo-humorné, väčšinou spojené s detstvom a ľuďmi, ktorí nás v tom čase obklopovali.

„Retro“ životné hodnoty

Ako súvisí slovo „retro“ so životnými hodnotami? Práve tým svojím významovým obsahom – späť. Vrátiť sa späť a vybrať z pokladov minulosti, oživiť, čo môže oživiť i dnes nás samých, ale i spoločenstvo okolo nás.

Do akého časového obdobia sa vrátiť späť v životných hodnotách a čo si z darov minulosti vziať? Aké sú vlastne dnešné hodnoty? Priznám sa, že môj pohľad je zúžený, neviem vyjadriť ako je to s hodnotami celosvetovo, celoslovensky, pretože sa pohybujem, zjednodušene povedané, v spoločnosti dobrých ľudí. Alebo preto, že mám rada ružové okuliare a páči sa mi vidieť okolo seba dobro.

Skúsím zapnúť televízor a pozrieť sa i na správy a reklamy, k čomu nás pozývajú: „Výpredaj“, „Liek na bolesť“, „Diéta“, „Získaj, vyhraj“, „Chod' vlastnou cestou“, „Bud' cool“, „Stalo sa..., nestalo sa, stane sa“, „Sľubujeme“. Kvôli rozšíreniu obzoru som sa na životné priority spýtala otcov rodín. Všetci traja odpovedali, že ich prioritou je rodina, Boh.

Odpoveď na otázku, koľko času denne, týždenne vašej prioritě venujete, potvrdí, či je označená prioritou naozaj prioritou. Pretože nič, čo označíme ako prioritu, a pritom do toho nevkladáme svoj čas, energiu a financie, reálne prioritou nie je.

Božie princípy v realite

Napĺňa ma očakávajúcou radostnou nádejou, že do popredia (či módy) opäť prichádzajú Božie princípy - či už tak sú, alebo nie sú nazvané. Viaceré z manažérskych filozofií či firemných kultúr hovoria o charakternosti, starostlivosti o jednotlivcov, spolupráci, podpore, budovaní tímu. Láska, úcta, vzťahy, jednota (prezentovaná aj ako spolupráca, vzájomná komunikácia), pokora či zdravé sebavedomie sú opäť „in“.

Ale Boh nebude prioritou, ak mu nevenujeme svoj čas a energiu. Je Boh súčasťou i našich denných plánov? Pozývame Boha do svojej práce, na nákupy, do vzťahov so susedmi, do situácií, ktoré sme nezvládli? Ak áno, môžeme si gratulovať. Ak nie, je čas na radosť, pretože On je pripravený byť súčasťou nášho života v každom okamihu, aj vtedy, keď si ešte ani nevieme priznať, že by sme ho mohli potrebovať.

Rodina a vzťahy

Rodina je miesto, kde sa odovzdáva dedičstvo. Nielen to materiálne, zdediť po niekom byt, pole, záhradu, účet v banke... Rodina je miesto odovzdávania si kultúry a úcty.

Čo by sa stalo, ak by sme povýšili šťastný pohľad našich najbližších nad šťastie nás samých? Lásku k druhým predchádza láska k sebe, ba práve niekedy tá práca na sebe prináša blahodarné ovocie novej kvality vzťahov v rodine, ale i celkovo k príbuzným, susedom, priateľom i neznámym okoloidúcim. Láska k ľuďom ukotvená v Božej láske. Ideál.

V desiatej kapitole Listu Hebrejom sa píše: „Všímajme si jeden druhého, a tak sa pobádajme k láske a k dobrým skutkom.“

Predbiehanie v preukazovaní lásky - nádherná predstava!

Presýtenie informáciami a materiálnymi vecami prinieslo túžbu po zmene. Prišiel hlad po jednoduchosti. Očakávame stretnutia s charakternými ľuďmi, nepreplnenými svojím egom, ale naplnenými láskavosťou, odvážnych, obetavých, štedrých v dávaní a podelení sa s tým, čo majú, aj keby to bol iba úsmev či slovo uznania - na prvý pohľad tak málo, a pritom tak veľa. Takých, pri ktorých sa človek „cíti doma“. Ktorých áno je áno, nie je nie a žiadny skrytý úmysel za tým. Priezačných ako postavy v rozprávkach, kde je jasné, kto je ten dobrý a kto zlý. Sme takými ľuďmi?

Práca a povinnosti

Chodiť do práce a plniť si povinnosti. Zladiť svoj pracovný život s rodinou, spoločenstvom, priateľmi... „Retro“ asi nebude znamenať to, že odídeme z práce, aby sme to zvládali. Aby sme dokázali žiť v práci a množstve povinností s ňou spo-

jených a zároveň ešte i v súkromnom živote, to možno bude chcieť odvahy niečoho sa vzdať, prerozdeliť si 24 hodín každého dňa nanovo. Nenaplniť ich však stále len aktivitami, ale i oddychom, chvíľami ticha a samoty. Lebo kedy načerpáme, ak stále len dávame? A ako druhých zapálime, ak sami nehoríme?

Kedy príde zmena?

Kedy bude zas „retro“ v móde? Keď to, do čoho budem investovať svoj čas, financie a energiu, bude tým, čo nekriví Boží obraz vo mne ani v druhých, ale oživuje moje srdce. Začnem od seba... A s Božou pomocou sa môžem stať zmenou, ktorú chcem vidieť okolo seba.

Možno dnes bude stačiť, ak v pokore postrážim svoje ústa a nebudem kritizovať iných. Zajtra sa ozvem niekomu z rodiny či priateľovi bez toho, že by som od neho niečo potreboval. Len tak vyjadrím záujem. A budem mu žehnať v modlitbe. A napozajtra...

Anežka Kútiková

Piaristická spojená škola
Františka Hanáka,
A. Hlinku 44, Prievidza

Vás pozýva na
DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ
1. marca 2019

Môžete si pozrieť:

- ✓ materskú školu
- ✓ základnú školu
- ✓ 8-ročné a 4-ročné gymnázium
- ✓ strednú odbornú školu, odbory
 - grafik digitálnych médií
 - pedagogický asistent
 - učiteľstvo pre materské školy a výchovateľstvo

Tešíme sa na Vás na **Ul. A. Hlinku 44 v Prievidzi**.
Informácie získate na webe školy www.piaristi-pd.sk,
facebooku a tel. č. 046 54 24 949

Sobotná školička

sa otvára,
predškolákov
zvoláva !

Príďte sa s nami učiť, hrať,
nové veci spoznávať.

Kde ? Piaristická ZŠ F. Hanáka v Prievidzi
Kedy ? 23. februára 2019
Ďalšie termíny ? 23. marec 2019
Čas ? 9.00 - 11.00

Čo ? Zaujímavé, tvorivé, zábavné, športové
predpoludnia pre budúcich prvákov .

Prines si prezuvky, športovú obuv
a dobrú náladu ☺

Prihláste sa na :

Fb školy, na tel. číslo 542 49 97
a maili : skola@piaristi-pd.sk

Aké sú vaše náboženské priority?

- **Anastázia:** „Aby sme vždy jedno boli a nerobili si zle kvôli náboženstvu.“
- **Pavlik a spol.:** „Pokora, láska, pokoj doma i v okolí.“
- **Tonka:** „Svätá omša, láska, pokoj.“
- **Mária:** „Môj vzťah k Bohu. V prvom rade by sme mali pozerat' na človeka, aký je, až potom na to, akého je vyznania.“
- **Pán kaplán Milan:** „Podľa slov sv. Pavla: Usilovať sa o Lásku.“
- **M.:** „Láska ku každému, ochota pomáhať, rešpekt, vzájomná úcta.“
- **K.:** „Usilovať sa o spravodlivosť.“
- **N.:** „Prosieť Pána, aby nás voviedol do spravodlivého života.“
- **Ľudmila:** „Odpúšťať si.“
- **Kňaz Ján:** „Viera, nádej, láska. Robiť tak, aby som bol spasený. A tiež sa usilovať o spásu našej mládeže podľa Dona Bosca. Cez Pannu Máriu ich dostať k Bohu, lebo tu žijeme vo vyhnanstve. Vernosť Bohu.“
- **Božka:** „Vyznanie viery, milovať Pannu Máriu. Už aj teraz sa mi otvára srdce, keď rozprávam o drahej Panne Márii.“
- **Štefan:** „Tak žiť, aby som sa dostal do neba.“
- **Angelika:** „Sprevádzať deti modlitbami a milovať ich. Modliť sa za manžela i seba.“
- **Andrej:** „Snažiť sa získať čo najviac čností. Vieru, nádej, lásku, opatrnosť, spravodlivosť, miernosť, mužnosť. To znamená, že keď padneš, musíš vstať a nikdy nezostať zúfať.“
- **Tešiteľka Andy:** „Prostriedky milosti Božej. Svätá omša, sviatosti, Eucharistia a sväteniny, úplne sa oddať Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. Tá si nás dovedie do neba.“
- **Elza:** „Láska k Bohu a k blížnemu.“
- **Magdaléna:** „Žiť v priateľstve s Bohom, v jeho prítomnosti. Byť pripravená na večný život. Modlitba k Duchu Svätému a prosba o jeho silu; keď padneme, aby nám pomohol vstať.“
- **Miriám:** „Modlitby, sv. omša, Eucharistia, pokoj v duši, láska k Božskému Srdcu, Panne Márii a svätým anjelom.“
- **Juliana:** „Prijať Božiu vôľu.“
- **Július:** „Na prvom mieste Boh a potom všetko ostatné. Bez Božej lásky sa žiť nedá. Vždy ma Pán vyviedol z každého problému. Panna Mária je najlepšou Matkou môjho života.“
- **Pavína:** „Aby Boh neprestal vo mne prúdiť, ani v ľuďoch, ktorým ho odovzdám. Aby nás náš živý, nekonečný Otec žehnal. Aby deti našli u mňa doma vždy prístav a lásku.“
- **Aneta:** „Denne pracovať na sebe i v utrpení; zostať zakotvená v Bohu, aby moje srdce bolo navždy v jeho a jeho v mojom. Plniť Božiu vôľu.“
- **Ondrej:** „Starám sa o dve postihnuté deti, 27 a 40-ročné. Manželku si Boh už povolal k sebe. Moja náboženská priorita je tá, aby som dodržal sľuby, ktoré som dal Pánu Bohu. Že sa o deti s láskou, obetavo postarám. Ďakujem Stvoriteľovi, že mi dá silu doopatrovať našich anjelov a budem posledný, kto zhasne svetlo v našom dome.“

Za odpovede ďakuje Anna Gálová

Tri otázky pre nášho pána dekana Vladimíra Slováka

Koncom januára uplynulo 2000 dní, ako je v Prievidzi. Pamätám si, ako prezentoval svoje pocity (úcta a bázeň) i pastoračné predstavy v našom časopise v auguste 2013. Odvtedy sa ale veľa zmenilo. I preto tieto otázky.

1 Zmenili sa za päť a pol roka vaše pastoračné priority?
 Základné priority by sa v živote kresťana, a teda ani kňaza, meniť nemali. Kristus povedal, že prvé prikázanie je milovať Boha nadovšetko a druhé milovať bližneho, človeka. Pre duchovných máme ešte jedno podobné vyjadrenie: „*Vtedy ustanovil Dvanásťich, aby boli s ním a aby ich posielal kázať...*“ (Mk 3,14). Toto konštatovanie evanjelistu krásne ukazuje nielen základné priority, ale aj cestu, ako ich dosiahnuť. V tom „ako“ sa, samozrejme, človek posúva.

2 Teda ako ste sa posunuli?
 Neviem, či som sa posunul v kvalite svojho vzťahu k Bohu a ľuďom. Ale prirodzene sa postupne menili formy toho, ako „byť s Ním“. Jednak že sa (možno aj s pribúdajúcim vekom) viac venujem klasickým modlitbám, napr. posvätnému ružencu; jednak že viac, než som si pôvodne myslel, som s Ním mimo svojej farnosti. Niežeby som na ňu nemyslel, často o nej s Bohom hovorím, ale nakoľko život na fare je kolotoč a neustále doliehanie administratívnych povinností, niekedy unikám do ticha svojej chalupy. Na modlitbu a tiež vzdelávanie, čítanie. Lebo byť s Ním znamená aj toto poznávanie pravdy. Poslanie kázať, slúžiť Božím slovom, je poslaním k ľuďom, čiže začína vnímaním ich života, očakávaní, možností a pod. Ponuku evanjelia treba v určitom slova zmysle prispôbiť dopytu veriacich. Rýchlo som napr. zistil, že mnou ponúkané „produkty“ ako špeciálna duchovná starostlivosť o spolupracovníkov (lektori, rozdávači sv. prijímania, katechéty...) sú zabezpečené bezo mňa. Na druhej strane sa od Jubilejného roka milosrdenstva zvýšil počet veriacich, čakajúcich na spoveď pred sv. omšou o 12:00. Tak som pred dvomi rokmi bez verejného ohlasovania posilnil toto spovedanie v prvopiatkovom týždni. Chodíme dvaja (vlani traja). Ľudia si zvykli a je už dnes veľký problém, keď jeden z nás z nejakého dôvodu vypadne. Ale je aj množstvo iných vecí, v ktorých sa v tomto smere posúvam.

3 A ako ste sa posunuli v mediálnych aktivitách?
 Vo farnosti sme vylepšili Bartolomej. Zmenili sme grafiku a v mnohých oblastiach posunuli vyššie aj obsah. Pred dva a pol rokmi som s mojimi priateľmi kňazmi rozbehol projekt Večera u Slováka. V Advente 2017 sme nahrávaním „Štedrej večere“ v našom farskom kostole ukázali našim farníkom i zákulisie tejto práce. Aj keď väčšinu tejto práce robím na úkor svojho oddychu, vo voľnom čase, myslím si, že sa dotýka i našej farnosti. Jednak tým, že mnohí veriaci ho sledujú; a jednak tým, že niektorí ho podporili i finančne - a mnohí aj svojimi modlitbami. V tomto smere som rád, že sa spolu so mnou rozšíril aj záber mojich veriacich. Spoločne pomáhame Slovákovi lepšie chápať slovo, ktorým nás živí náš Pán.

Pripravila: Petra Humajová, foto: Mária Melicherčíková

Všedné, ale predsa nepoznané

Aj v tomto čísle Bartolomeja pokračujeme vo vyjasňovaní jednotlivých úkonov, ktoré prežívame a robíme počas svätej omše. Ona je najdokonalejšou modlitbou, počas ktorej sa stretávame so samotným Kristom. Preto je dobré rozumieť tomu, čo počas nej robíme. Ved' modlitba nie je len verbálny rozhovor, ale je to dialóg s Bohom, stretnutie s ním. Gestá vykonávané počas svätej omše otvárajú celú našu osobnosť, našu dušu i telo, pre neho.

Pozdrav

Pán s vami. Čiže Kristus je tu a chce nám pomôcť. Prichádza, aby nám pomohol niešť naše križe. Výzvou „modlime sa“ kňaz pobáda ľudí zahľbit' sa spolu s ním do seba vo chvíli ticha, s cieľom uvedomiť si, že stojíme v Božej prítomnosti, ale aj preto, aby si každý vo svojom srdci vzbudil osobné úmysly, s ktorými sa zúčastňuje na svätej omši.

Keď kňaz povie „modlime sa“, nasleduje chvíľa ticha. Každý myslí na to, čo potrebuje, o čo chce prosiť v modlitbe. Ticho sa nemá zamerať len na neprítomnosť slov, ale slúži na to, aby sme sa pripravili načúvať iným hlasom: hlasu nášho srdca a predovšetkým hlasu Ducha Svätého.

V liturgii charakter posvätného ticha závisí od toho, v ktorom momente sa nachádza: „Pri úkone kajúcnosti a po výzve na modlitbu napomáha chvíľa ticha sústredene sa vnoriť do seba; po čítaniach alebo po homílii pomáha veriacim rozjímať o tom, čo počuli; po prijímaní umožňuje vnútornú modlitbu chvály a vdakyvzdania.“ (Všeobecné smernice Rímskeho misála, bod 23)

Takže ticho pred úvodnou modlitbou napomáha zahľbit' sa do seba samých a myslieť na dôvod toho, prečo sme tam. Preto je dôležité načúvať vlastnému vnútru, aby sme ho potom otvorili Pánovi. Možno prichádzame po dňoch únavy, radosti či bolesti a chceme to povedať Pánovi, vzývať jeho pomoc, prosiť, aby nám bol nablízku; máme chorých príbuzných a priateľov alebo takých, ktorí prechádzajú ťažkými skúškami; túžime odovzdať Bohu osud Cirkvi a sveta.

Gestá rúk

Počas svätej omše kňaz používa rôzne gestá rúk. Medzi najstaršie kresťanské gestá pri modlitbe patria rozopäté ruky. Predstavuje pôvodné gesto človeka volajúceho k Bohu, s ktorým sa môžeme stretnúť vo všetkých náboženstvách celého sveta. V prvom rade je to postoj nenásilia, gesto pokoja: ľudia otvárajú svoju náruč a otvárajú sa voči niekomu inému. No je to aj gesto hľadania a nádeje: človek sa vystiera za skrytým Bohom. Pre kresťanov to má aj symbol kristologický: upínajú nás na Kristove rozopäté ruky na križi. Keď otvárame svoje ruky, chceme sa modliť s ním, mať rovnaké zmýšľanie ako on. Takže je to otvorenie sa Bohu, ale tak isto aj otvorenie sa ľudom. Kňaz je predsedajúci a tieto gestá robí za všetkých prítomných. Prednáša prosby Bohu.

Druhým typickým postojom rúk sú zopäté ruky. No často sú naše ruky len spustené alebo ich máme spojené v päst'. Zopäté ruky majú veľký význam. Je to symbol odovzdanosti. Sluha sa takto odovzdával svojmu pánovi. Mal zopäté ruky a pán k nemu prišiel a chytil ich do svojich dlaní a zovrel ich. Tak aj my sa svojimi rukami máme odovzdať Bohu a podriaďiť sa jeho vôli. Aj v dnešnej dobe sa toto gesto používa pri kňazskej vysviacke, keď kandidát vkladá ruky do biskupových rúk a skladá mu sľub poslušnosti. Zopäté ruky nás vedú aj k sústredeniu a postoj nás smeruje na Boha, pretože prsty ukazujú hore a aj náš duch a myseľ má vtedy stúpať hore. Ruky nás majú nasmerovať a upíriať na to, čo má byť centrom našich životov - na Boha.

Kajúcnosť

Úkon kajúcnosti má niekoľko foriem. Môže byť klasický, ktorý poznáme ústne, ale môže byť aj *asperges* - kropenie ľudu, ktoré nám pripomína krst a odpustenie hriechov. Pôvodom úkonu kajúcnosti sú slová: „Vrhnem sa na tvár pred tvojím svätým chrámom.“ (Ž 138)

Úkon kajúcnosti nám pomáha zbaviť sa našej domýšľavosti a predstúpiť pred Boha takí, akí skutočne sme; vedomí si toho, že sme hriešnikmi; v nádeji na odpustenie. Na svätej omši je krásne to, že nás nikto neobviňuje, iba my sami. „Vyznávam všemohúcemu Bohu..., že som veľa zhešil.“

Zhešili sme. Nemôžeme to poprieť. „Ak hovoríme, že nemáme hriech, klameme sami seba a nie je v nás pravda.“ (1Jn 1,8) V Biblii je napísané, že aj spravodlivý padne sedemkrát za deň. Vo svätej omši si priznávame vinu a odovzdávame sa do milosrdenstva nebeského súdu. V Kyrie prosíme o zľutovanie každú z troch osôb: „Pane, zmiluj sa. Kriste, zmiluj sa. Pane, zmiluj sa.“ Nevyhovárane sa, ani nehľadáme vysvetlenie. Prosíme o odpustenie a počúvame slová milosrdenstva. Ak ne-

jaké slovo vystihuje význam omše, tak potom je to slovo „milosrdenstvo“.

Glória - Sláva Bohu na výsostiach

Práve zo stretnutia ľudskej biedy s Božím milosrdenstvom sa rodí vďačnosť vyjadrená v „Glórii“, „prastarom a ctihodnom hymne. Ním Cirkev, zhromaždená v Duchu Svätom, oslavuje a vyzýva Boha Otca a Baránka.“ Úvod tohto hymnu - „Sláva Bohu na výsostiach“ - preberá slová spevu anjelov pri narodení Ježiša v Betleheme, radostné ohlasovanie vzájomného objatia medzi nebom a zemou. Tento spev zapája aj nás, pohrúžených do modlitby: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“ Týmto spevom si pripomínáme Vianoc a dar, ktorý nám dal - seba samého -, a tak nás zapája do šírenia pokoja tam, kde sa nachádzame, tam, kde pôsobíme. Tak ako sa on obetoval, aj my by sme sa mali vedieť obetovať.

Dominik Kučera

(Použitá literatúra: Grün, A.: Malá škola modlitby; Hahn, S.: Baránkova večera. Svätá omša ako nebo na zemi; Katechézy pápeža Františka; Ratzinger, J.: Duch liturgie; Štrbák, M.: Liturgia Eucharistie)

POZVÁNKA na XIX. farský ples

23. 2. 2019, 19:00 hod.

Farská rada v spolupráci s Rímskokatolíckym farským úradom Prievidza-mesto Vás pozýva na XIX. ročník farského plesu, ktorý sa uskutoční v sobotu 23. februára 2019 o 19:00 hodine v priestoroch Hotela Magura v Prievidzi. Pre účastníkov plesu je okrem občerstvenia pripravený aj kultúrny a spoločenský program. Do tanca hrá hudobná skupina **Necpalanka**.

Vstupenky v hodnote 25 € si môžete zakúpiť každú stredu od 17:00 do 17:20 hod. (po sv. omši) v sakristii farského kostola do 20. februára 2019, prípadne rezervovať na uvedených kontaktoch.

Kontakt: 0905 951 854, petras.milan@gmail.com

Bohuslava

7. januára 2019

A je po sviatkoch, po prázdninách, po dovolenkách... Po dňoch, ktoré prioritne patrili našim blízkym a Bohu. Tomu však môže patriť naša vďaka a sláva aj v ďalších dňoch, čo naznačuje i dnešná oslávenkyňa - Bohuslava. Pri pohľade na jej meno v kalendári som si spomenul na spev anjelov: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“ Ten, ktorý znel vo svätej noci pred dvomi týždňami. Ved' práve táto noc otvorila vianočné sviatky, ktoré sme včera zatvorili!

Bohuslava je tu však v prvý pracovný deň po nich. A to je už iný rozmer nášho života. Škola a najmä práca. Prečo do nej ideme? Aby sme zarobili, aby sme mali na základné potreby, bývanie, stravu, oblečenie, teda aby sme mali z čoho žiť. Tiež aby sme sa realizovali. Aby sme ukázali, kto sme a na čo máme. O čom a aká je naša hodnota. Kto však sme, akí sme a na čo máme, závisí nielen od nás, ale aj od toho, kde a akí sme prišli na tento svet, kto nás v živote usmerňoval; a v konečnom dôsledku, pre čo sme sa rozhodli.

Naozaj, pre čo a pre koho chceme vôbec žiť? Pre seba; pre tých, ktorých milujeme; či pre tých, ktorých obdivujeme, uznávame? Alebo aj pre niekoho, od koho pochádzame a ku ktorému smerujeme, čiže na Božiu slávu? To závisí len od nás.

Vladimír Slovák **rtv:** Rádio Slovensko **rtv:** slovensko.rtv.sk

Bez slov

14. januára 2019

Určite si pamätáte ten pocit. Vyvolali vás, stojíte pred tabuľou a nemáte čo povedať. Jednoducho neviete...

Zažil som to znovu presne pred týždňom. Krásny zimný pondelok, tuhý mráz, slnko a trblietajúci sa sneh... Ráno sa v našom rádiu rozoberalo skúškové obdobie. Počúvajúci kolegov cestou na chalupu som spomínal na študentské časy. Krásne, ale nie vždy. Niekedy človek na skúške proste nevedel zaťat'. Strašný pocit. Išlo však o skúšky, ktoré sa dali opakovať, opraviť.

Život je ale neopakovateľný. Tak ako stretnutie s mladou vdovou z bývalej farnosti v ten deň popoludní. I po piatich rokoch som ju hneď spoznal. Šla z polikliniky. Stále krásna žena, aj keď trochu schudnutá a celá v čiernom. Jej manžel pred pár mesiacmi podľahol rýchlej forme rakoviny. Keď mi to jeden z bývalých farníkov telefonicky hovoril, stratil hlas. Bol jeho rovesník, niečo po štyridsiatke. Stratil som ho aj ja. Vtedy, i teraz, keď som ju stretol a krátko som sa jej prihovril.

Ako veľmi som ju chcel potešiť, dodať novú energiu, nádej, silu... Ako som hľadal slová! Ved' som kňaz, mal by som to predsa vedieť... Nevedel som. Bol som ako študent pred tabuľou či pri skúške, zaskočený otázkou, na ktorú nepozná odpoveď.

Je to tak, niekedy nepomôžu ani štúdiá, ani skúsenosť, ba ani modlitba. Ostáva len konštatovanie, že túto výzvu som jednoducho nezvládol.

Pálenka

21. januára 2019

„Tá pálenka, to vám je ako život,“ pomyslel som si minulý týždeň. Nie keď som ju pil, ale páliť. Presnejšie, keď som svoj kvas dal vypáliť do pestovateľskej pálenice.

Nebol som veru sám, komu tohto roku jablone zarodili. Jablko bolo požehnané. Samy však do suda nenaskákali. Bolo ich treba pozbierať, každé rozrezať, zhnité vyhodit', zdravé rozomlieť a dať do pripravenej nádoby. Potom som čakal, kým hmota vykvasí a tiež na termín v pálenici. Najväčšie očakávanie však bolo na to, čo z toho vznikne. Koľko natečie a aká bude kvalita.

Tak to je aj s ľudským životom. Základ je to, čo dostaneme. Život sám, genetické vybavenie, dary, talenty, schopnosti fyzické i psychické. Väčšinu z toho neovplyvníme. Ako s tým naložíme, to je však na nás. Či si zdravie vážime a uchováme, alebo s ním hazardujeme. Telo skultivujeme alebo zdevastujeme. Či schopnosti rozvineme, alebo talenty zakopeme.

Naša skutočná hodnota sa však ukáže až vtedy, keď to všetko, celý náš život, odovzdáme. Prepálime láskou a ponúkneme ľuďom okolo nás. Oveľa dôležitejšie, než vnímame my seba, je totiž to, ako oni vnímajú našu kvalitu. Či im chutíme, či sme tu pre nich.

Zamyslenie na dnešný deň **rtv:** vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Tomáš Akvinský

24. januára 2019

Vážili ste sa dnes? Koľko máte? Ja trochu viac, ako by som chcel či mal mať. Dnes mi to však nevadilo. Spomenul som si totiž na muža, ktorý má v cirkevnom kalendári v tento deň svoj sviatok. Bol nielen vysoký 190 cm, ale aj „trošku“ tučný. Hovorí sa, že mu na stole vyrezali poloblúk pre brucho, aby sa zaň vmestil. Jeho váhu som však nikde nenašiel. Teda hmotnosť, kilogramy.

Ale váhu jeho učenia, tú vnímam dodnes. Tomáš Akvinský totiž patrí medzi najväčších kresťanských teológov a najlepších filozofov všetkých čias. Scholastika a najmä jej časť, tomizmus, patrila až do 19. storočia medzi základné piliere kresťanskej filozofie. A to žil Tomáš Akvinský pár storočí pred nami, vraj v „temnom stredoveku“, medzi rokmi 1226 a 1274.

Vďaka svojmu talentu, ale aj neustálej chuti poznávať nové veci, teda študovať, dostal ponuku na univerzitné štúdium už v desiatich rokoch! Nakoniec vďaka nevôli rodiny naň v Neapole nastúpil až v štrnástich. Po vstupe do dominikánskej rehole sa dostal na univerzitu do Kolína. Keďže sa viac učil a viac čerpal než prezentoval, spolužiaci ho tam nazvali nemým volom! Nevieme, kto tú prezývku vymyslel, ale kým Tomáša vďaka jeho dielam dnes pozná celý kresťanský svet, o nich nevieme nič.

Či sa teda vážite, alebo nie, prajem vám, aby vaše myslenie a vaše slová mali svoju váhu. Nielen dnes.

V súčasnosti sa zväčšuje význam osobných priorít

Pred dvesto rokmi sa sformovala a postupne sa začala v spoločnostiach šíriť ideológia osobnej voľby človeka. Jej presadenie v politike (liberalizmus) naštartovalo individualizačné zmeny, ktoré prebiehajú dodnes. Prioritou spoločenského života sa stal „kult jednotlivca“, ktorý už na prelome 19. a 20. storočia sociológ Durkheim opísal ako naozajstnú vieru a jednu z mála oblastí, kde sa už vtedy výrazne sa rozkladajúce spoločenské vedomie neoslabilo, ale naopak, posilnilo a upresnilo.

„Aj keď je navyše toto vedomie spoločné v tom ohľade, že ho zdieľa celá spoločnosť, svojím objektom je individuálne. Keď obracia vôľu všetkých k spoločnému cieľu, tento cieľ nie je spoločenský. Má tak veľmi osobitné miesto v kolektívnom vedomí. Zo spoločnosti berie všetku silu, ale nepripútať nás k spoločnosti, ale k nám samým. Nepredstavuje preto spoločenskú väzbu.“ (É. Durkheim, Spoločenská delba práce, 2004, s. 148)

V dôsledku toho sa v súčasnosti zdôrazňuje, že život človeka má byť vecou jeho osobnej voľby. V najvšeobecnejšej rovine vzbudzuje takéto vyjadrenie logické pochybnosti: na jednej strane, v istej miere je a vždy bol život človeka prežívaný v jeho vlastnej réžii (dokonca aj v totalitných spoločnostiach), na druhej strane ani v najslobodnejšej spoločnosti nie je možné, aby človek žil svoj život celkom nezávisle a len a výlučne pod vlastnou kontrolou. Bráni tomu jednak fakt jeho dlhého rastu a dospievania, kedy je do spoločnosti vychovávaný (čiže je formované jeho správanie a jeho morálne hranice), a tiež to, že celý svoj život prežíva v medziludských vzťahoch, ktoré ho formujú a v nejakej miere sa im musí stále prispôbovať.

Zdôrazňovanie osobného výberu teda slúži predovšetkým ako spoločenská ideológia, ktorej cieľom je rozširovať spoločenský priestor nezávislosti jednotlivcov (a zmenšovať ten priestor, ktorý je riadený spoločensky). Napätie medzi spoločenskými a osobnými prioritami, ktoré sa snaží zmenšiť akýkoľvek vplyv (vrátane výchovy) skupín a spoločnosti na jednotlivca, táto ideológia ospravedľňuje racionalitou. Len

jednotlivec je podľa nej schopný najlepšie sa v ktorejkoľvek situácii rozhodnúť, preto mu treba dať slobodu. Pre svoje účely táto ideológia deformuje chápanie človeka dvoma spôsobmi: idealizuje ho (predpokladá dokonalého človeka - rozumovo aj morálne) a robí z neho abstrakciu (človeka „vo všeobecnosti“, bez konkrétnych životných okolností, v ktorých sa však vždy nachádza a nedokáže ich mať úplne pod kontrolou). V realite sa takéto priority premietajú na strane jednotlivcov do stavov odcudzenia, vykorenenia, vylúčenia a podobne. Na strane spoločnosti narušujú spoločenský poriadok a nielen nasledovanie, ale aj samotnú ideu spoločného dobra (ktoré ako pojem zastrešuje spoločenské ciele). Kedysi ľudia vnímali svoj život v kontexte širšieho poriadku. Tento poriadok si vždy predstavovali aj ako poriadok hierarchicky usporiadaný, preto sa podľa nich premietal okrem iného aj do spoločenských hierarchií. Táto individualistická ideológia je zameraná na oslabovanie a rušenie všetkých spoločenských a skupinových hierarchií. Rovnosť ľudí je dnes všeobecne nespochybniteľnou prioritou a rôzne politické strany a hnutia sa líšia len v tom, či a aké hranice rovnosti sú ochotné pripustiť.

Idealistické názory však zatiaľ nedokázali vytvoriť ideálny spoločenský život. Priorita racionality (ľudia sa vedia ako-tak dohodnúť len na jej účelovej forme) stavia voči slobode podobné bariéry ako dynastické a ďalšie hierarchické riadenia. Šírenie byrokracií do rozmanitých oblastí života jednotlivcov, je prejavom účelovo-racionálnych kritérií riadenia správania. Ako prostriedok proti jej sile sa (opäť) idealisticky

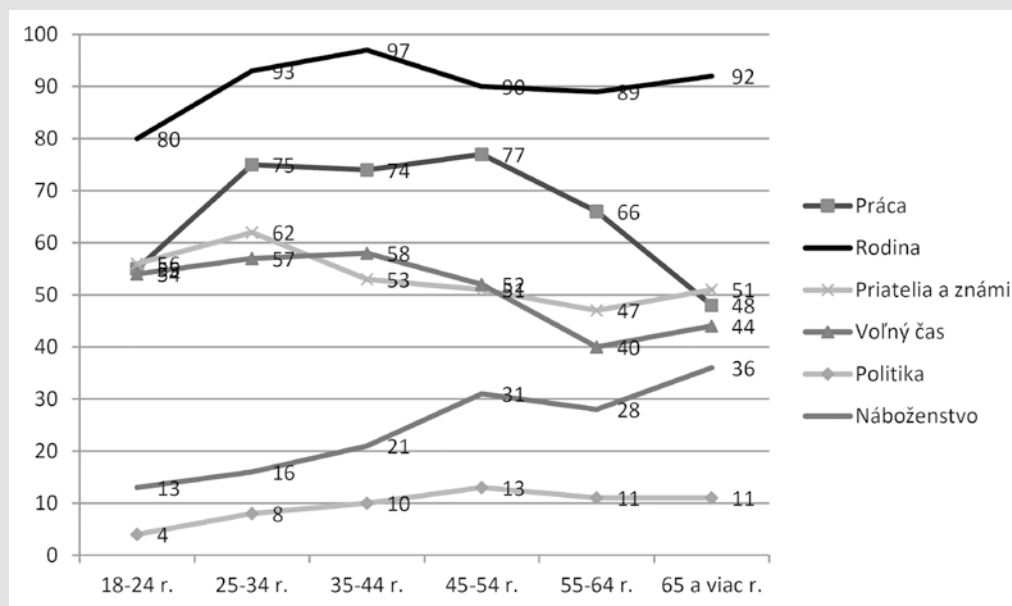
a ideologicky) odporúča vysoká politická angažovanosť „občanov“.

Pre veriaceho človeka sú v týchto okolnostiach azda najťažšie dve veci. Po prvé, zosúladiť požiadavky, ktoré kladie na správne náboženstvo, so vzormi správania, ktoré sú rozšírené v dnešnej spoločnosti, ktorá je ateistická (nehlási sa k náboženstvu, deklaruje voči nemu iba tolerantný postoj). Zastúpenie náboženstva medzi prioritami obyvateľov SR ukazuje graf. (Zmenšovanie spoločenského priestoru a uzatváranie sa do rodín - aj to podliehajúcich osobnému výberu - je typickou črtou individualizácie.) Po druhé, žiť svoj život samostatne, aktívne a zároveň v živom vzťahu s Bohom a v súlade s Jeho vôľou. Inak povedané, treba nájsť (či vlastne neustále hľadať) správnu pozíciu na kontinuu medzi dvoma krajnosťami. Na jednej strane neupadnúť do pasivity a očakávania, že doslova „zaznie hlas z neba“ a povie nám, kam máme ísť a čo máme robiť. Na druhej strane, nepostaviť

svoju verejnú aktivitu výlučne na svojom ideologickom kresťanskom presvedčení bez ohľadu na čokoľvek ostatné (ostatných) a nestat' sa „pápežskejšími od pápeža“, čiže nesprávať sa v kresťanskej pyche ako niekto, kto má pre každé svoje slovo a rozhodnutie imprimatur priamo od samotného Boha. Kresťanská tradícia zdôrazňuje cestu živej viery v spoločenstve, čiže viery nie ideologickej, ale žijúcej kresťanskú lásku v konkrétnych, terajších podmienkach, v ktorých sa človek nachádza.

Kresťanská tradícia presadzuje rovnosť iba v náboženskej oblasti (pred Bohom, nie vo veciach tohto sveta) a jednotlivca chápe vždy v spoločenskom kontexte a spolunážívaní s inými, konkrétnymi ľuďmi (pojmom „blížneho“). Vyabstrahovaný jednotlivec je v jej ponímaní škodlivý nezmysel. Podobne ako formovanie jeho priorít nezávisle, bez ohľadu na jeho konkrétne spoločenské aj prírodné prostredie.

Mária Suríková

Graf: „Povedzte, prosím, aké dôležité sú vo vašom živote: práca, rodina, priatelia a známi, voľný čas, politika, náboženstvo.“ Podľa vekových kategórií v %. Z variantov odpovedí je v grafe vybratý variant „veľmi dôležité“ (ostatné varianty odpovedí boli „skôr dôležité“, „nie veľmi dôležité“, „vôbec nie je dôležité“, „neviem“, „neodpovedal“, ktoré v grafe nie sú zahrnuté). (Odpovede 18 a viac ročných respondentov, reprezentatívne za celú SR.)

Zdroj: databáza EVS 2017, projekt APVV č. 15-0653, SÚ SAV Bratislava, vlastný výpočet.

Od A po Z, nie naopak

Zamyslenie nad stavom rekonštrukčných prác v Mariánskom kostole

Mariánsky kostol v Prievidzi si pamätám ešte z bohosloveckých čias. Zaviedol ma doňho môj vtedajší zvolenský dekan Igor Koryt'ák. Chcel mi ukázať renovovaný hlavný oltár. Reštaurátori, akademickí maliari Jozef Šulo a Dušan Hagara, síce ešte neboli na konci, ale videl som niečo nádherné.

Po príchode do Prievidze som si všimol, že oltár ani po 30 rokoch neustránil na svojej kráse, a čo je úžasné, postupne sa podarilo zreštaurovať aj bočné oltáre - Nanebovzatia Panny Márie a sv. Márie Magdalény. Ako hrozne medzi nimi vyzerá ten súčasný, na ktorom dnes slúžime sv. omšu, som si uvedomoval od začiatku svojho účinkovania v Prievidzi. Lebo práve v Mariánskom kostole ju okrem pohreb-ov celebrujem takmer každú nedeľu. Na stole z preglejky...

Zistenie stavu

„Prvý rok netreba robiť veľké zmeny, ani investície,“ hovorí stará zásada farárov. Držal som sa jej aj pri tejto myšlienke. Súčasne som rozmýšľal, čo s tým. Aj som požiadal riaditeľku Regionálneho kultúrneho centra v Prievidzi o kontakty na umelcov, ktorých by som v tomto smere mohol osloviť.

Začal som tiež konzultácie s Pamiatkovým úradom. Počas nich som si uvedomil, že nový oltár bude potrebovať nové osvetlenie. Preň je nevyhnutné nové elektrické vedenie. To by sa malo plánovať aj na iný systém vykurovania, ktorý tiež treba urobiť. Kvôli nemu bude treba sekať do stien, čo znamená, že kostol bude treba vymaľovať. Pred maľovaním by však bolo dobré riešiť vlhkosť stien. A tiež osadiť nové okná. Samozrejme také, čo prepustia menej tepla. Teplo však najviac uniká cez strop. Ten teda treba zatepliť...

Následne som zistil, že kaplnky fungujú ako sklady, že oltár sv. Michala v južnej kaplnke spadol zo steny a je takmer úplne rozsypaný... A mnohé iné maličkosti. To som ešte netušil, že sa ukážu oveľa

zložitejšie problémy. Začalo mi však byť jasné, že oltár je „Z“. Pričom ak chceme kostolu skutočne pomôcť a zachovať ho pre ďalšie generácie, ba ak im ho chceme odovzdať v lepšom stave, ako sme ho zdedili, treba začať od „A“. Také bolo aj odporúčanie Pamiatkového úradu.

Čo sa už spravilo

Tak sme teda začali s prieskumami, aby sme zistili, s čím to vlastne máme do činenia, čo sa s tým dá robiť a kam to chceme dostať. Uvedomil som si, že je to ako pri vzťahu. Najskôr sa človek zalúbi, zahľadí či započúva. Následne sa odváži pozvať na prvé rande. Je mu jasné, že je pri nej (pri ňom) šťastný a chce, aby to bolo obojstranné. Chce niečo pre toho druhého urobiť. Aby však vedel, čo partner chce, po čom túži, aký je, atď., musí ho počúvať, skúmať, sledovať jeho život. O to išlo v ostatných rokoch aj pri mojom milovanom Mariánskom kostole. Pozvali sme odborníkov, ktorí vykonali umelecko-reštaurátorský, statický a tiež vlhkostný a archeologický prieskum. Posudky, ktoré nám odovzdali, potvrdili nielen krásu a historickú hodnotu objektu, ale ukázali aj problémy, s ktorými sa musíme popasovať. Dva najväčšie sú vlhkosť a krov. Odporúčaný postup je najskôr vyriešiť nadmernú vlhkosť a potom, kým múry vyschnú (čo nie je otázka týždňov ani mesiacov), riešiť opravu trávov a iných častí strechy.

Minulý rok sa tak niesol v znamení sna-hy odvieť od kostola dažďovú vodu. Tá sa síce odvádza cez riny do zvodových rúr a následne šacht, ale nakoniec končí niekoľko metrov od kostola. Po čistení

spomenutých šácht a následnom hľadaní a skúšaní lacnejších ciest sme nakoniec prišli k rozhodnutiu zabezpečiť odbornú pomoc. Na jeseň sme objednali projekt a v prvej polovici roka 2019 by sme chceli zrealizovať práce na odvedení vody do vsakovacej nádrže za múrmi opevnenia smerom ku Skotni.

Popri týchto veciach robíme veci aj v interiéri. Vyčistili sme kaplnky, ktoré ste si mohli pozrieť počas púte v roku 2017, zakonzervovali oltár sv. Michala, urobili náter krovu proti črvotoči, vypracovali návrh na reštaurovanie obrazu Korunovania, ktorý je na chóre, a iné.

Čo ešte treba

Väčšina prác je odborných a nedajú sa urobiť brigádnicky. Aby sme ich mohli zaplatiť (a budúce investície budú oveľa väčšie ako doterajšie), treba sa aj finančne pripraviť. O tom sú zbierky na púti či niektoré výročné ofery, čo je vklad veriacich. Keďže ide o kultúrnu pamiatku, o pomoc sme žiadali i štát cez Ministerstvo kultúry. Ide hlavne o projekty v rámci výzvy Obnovme si svoj dom. Na niektoré sme pomoc získali, na iné nie. Pre tento rok sme podali tri: Reštaurovanie oltáru sv. Michala archanjela, Reštaurovanie obrazu Korunovania Panny Márie a Reštaurovanie sochy sv. Bartolomeja z farského kostola. Pomáha aj Mesto Prievidza, ktoré každoročne okrem podpory Mariánskej púte dá nejakú sumu aj na tieto práce. Najväčšiu ťarchu však predpokladáme, že ponesie farnosť a nezvládne ju zo zbierok. Preto Farská pastoračná a ekonomická rada prijala ponuku mesta a v roku 2017 schválila odpredaj pozemku na cintoríne. Kúpna zmluva, ktorú sme podpísali vlni na jeseň, obsahuje sumu, ktorá aj po zdanení presahuje sto tisíc eur, a mala by nám byť vyplatená v splátkach v rámci najbližších piatich rokov. To by mal byť hlavný zdroj financovania prác, ktoré nás čakajú.

To sme už pri B, alebo aj C. Rozhodne sme už vykročili a všeličo urobili, aj keď to nemusí hneď každý vidieť. Ba sme si vedomí i toho, že v rámci abecedy, ktorú nám treba „odrecitovať“ sú niektoré písmeňá už pripravené (napr. O, teda historické oltáre). Ale veľa ešte čaká na nás. Verím, že ich budeme hovoriť a konať s láskou. Ku kostolu, farnosti, nasledujúcim generáciám i Pánu Bohu, na ktorého česť a slávu bol kostol postavený a bude, dúfam, obnovený.

Vladimír Slovák

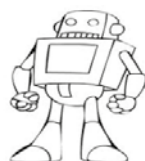
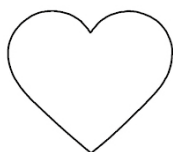
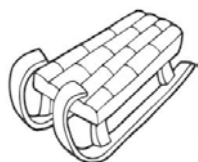
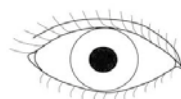
Ahojte kamaráti!

Istotne už viete, čo sú **priority**. A ak náhodou nie, tak vám prezradím, že priorita znamená prvenstvo, prednosť.

Keďže už máte za sebou prvý polrok školského roka, pre väčšinu z vás bolo asi prioritou učenie, aby ste mali čo najlepšie známky. A to je správne.

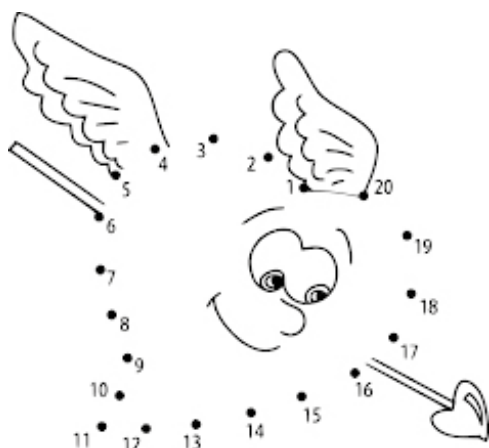
No čo by malo byť takou našou najväčšou, celoživotnou prioritou, nie len prioritou v školských časoch? To sa dozviete, keď vylúštíte našu osemsmerovku. Pustite sa do toho a uvidíte ☺!

S	L	N	K	O	K	O
R	O	B	O	T	R	B
D	P	B	T	O	Í	L
C	Á	H	V	E	Ž	A
E	R	S	A	N	E	K

„Láska sú krídla, ktoré dal Boh človeku, aby vystúpil až k nemu.“

(Michelangelo Buonarroti)

Nezabudnite tiež, že 14. februára slávime sviatok sv. Valentína, patróna zalúbených. Toto srdiečko si môžete vyfarbiť, vystrihnúť a podarovať ho niekomu, koho máte radi.

A ľúbme sa viac než len jeden deň v roku!

Rubriku
pre deti
pripravila
Eva
Trepáčová

Hľadá sa Nemo

Tak, ako hľadali Nema jeho otec s Dory, hľadali malého Ježiša jeho mama s Jozefom. Ak ste sa aj vy niekedy stratili až tak, že vás rodičia museli hľadať, možno si pamätáte, aký strach o vás mali. Ak sa niekedy stratíme nášmu Nebeskému Otcovi, on nás bude vždy hľadať. Neschovávajme sa pred Bohom. Nechajme ho, nech nás nájde v našom srdci.

Šťastná hviezda

Traja králi putovali za Ježiškom a dali mu dary spoločne. I my by sme za ním mali ísť tak. Keď sme viacerí, je nám veselšie a cestu aj skôr zvládneme, pretože sa navzájom podržíme. A Ježiškovi tiež dávajme dary – nie síce zlato, kadidlo a myrhu, ale radosť, spoluprácu a ochotu kráčať za ním.

Maľovanky z kázní

Kaplán Dominik
a
diakon Juraj

Leví kráľ

Keď sa narodil malý Simba, bol pomazaný, lebo sa raz mal stať kráľom. Aj keď sme sa narodili my, boli sme pokrstení a aj pomazaní a teraz sme princovia a princezné Božieho kráľovstva. Ježiš je navždy náš brat, a tak sa správajme ako jeho súrodenci. Doma máte aj dôkazy vašej kráľovskej hodnosti – krstnú sviečku a košielku.

Shrek

Shrek a Fiona mali krásnu svadbu, kde si spolu aj zatancovali. Ale predtým musel Shrek opustiť svoju pohodlnú bažinu, podniknúť namáhavú cestu, neľakať sa, ale bojovať. Tanec, zábava a oddych sú super veci, ale najprv musíme aj pracovať, učiť sa a pomáhať, aby sme si oddych zaslúžili a užili.

„Čo robíš v robote?“

„Nič.“

„To máš zlé, nikdy nevieš, kedy to máš hotové.“

Medzi pubertiakmi:

„Ty vole, to boli u nás včera fofry, náš pes Nero mi zožral vysvedčenie!“

„A čo si mu urobil?“

„Rezne za odmenu!“

Aký je rozdiel medzi americkým a slovenským dôchodcom?

Žiadny, obaja si za svoj dôchodok môžu kúpiť výlet do Bratislavy.

Čo je to ovca?

Ovca je koza, ktorá si dala spraviť trvalú.

„Mama, čo je to jed na myši?“

„Vieš, to je taká mačka v prášku.“

Ocko s malým Jankom je po prvýkrát v ZOO. Janko uvidí páva, ktorý práve roztiahol svoj chvost a natešene kričí na ocka:

„Oci, oci... ahaaaa... tá sliepka rozkvitla!“

Čo pre vší znamená plešina?

Hotovú ekologickú katastrofu.

„Haló, pán Novák?“

„Áno, pri telefóne.“

„Máme vášho syna.“

„To je strašné, čo mám urobiť?“

„Stačí, keď si prídete poňho do škôlky, aj my by sme už radi šli domov.“

Bol som zázračné dieťa - už ako trojročný som vedel toľko, čo teraz.

FAŠIANGOVÁ

Na spovedi:

„Pán farár, oklamala som svojho muža.“

„Tak obehnite kostol toľkokrát, koľkokrát ste ho oklamali.“

„Tak ja si idem radšej po bicykel.“

Učiteľka sa pýta prváčka:

„Janko, čím je teraz tvoj otecko?“

„Prosím, pacientom.“

„Ale ja chcem vedieť, čo robí.“

„Kýcha a kašle.“

„A keď je zdravý, čo robí?“

„Vtedy ani nekašle, ani nekýcha.“

„Vôbec mi nerozumieš. Chcem vedieť, čím je tvoj otecko, keď nie je chorý a keď nekašle ani nekýcha.“

„Vtedy je zdravý.“

Synček hovorí otcovi:

„Ocko, ja sa ožením.“

„A koho si vezmeš?“

„Našu babku.“

„Babku si vziať nemôžeš, lebo je to moja mama.“

„A ty si si mohol vziať svoju mamu?“

Babka kupuje rybu.

„Synku, je tá ryba čerstvá?“

„Babka, vidíš, že je živá?“

„Aj ja som živá. Pýtam sa, či je čerstvá!“

Rodina sa vracia autom z výletu a otcovi za volantom voľne pokyvkuje hlava zo strany na stranu. Matka to po chvíli už nevydrží a nervózne sa ho opýta: „Spíš?!“

Otec zdvihne hlavu, zaostrí na cestu a hovorí: „Hm? ... Ved' ešte nie sme doma. Keď budeme, tak ma zobud'!“

VTIPPARÁDA

Babka pozve k sebe domov priateľa na večeru. Ako tak jedia, priateľ sa pýta: „To mäso je z konzervy, však?“ „Áno miláčik. A predstav si, na obale bol taký pekný psík a pod ním nápis: Pre vášho miláčika. No čo povieš? Milé, však?“

Hovorí staršia matka svojim dospelým deťom: „Tá skleróza nie je až taká zlá vec. Vždy nové tváre a každý deň kopa noviniek.“

V zubnej ambulancii hovorí pacient lekárovi: „Z vašej ordinácie by mali urobiť pút-nické miesto!“ „A to prečo?“ „Ked' ste mi trhali zub, videl som všet-kých svätých!“

Stojí muž váhavo pred zubnom ambu-lanciou: „Ked' nevojdem, nebudem mať čím hrýzť. Ked' vojdem, nebudem mať čo hrýzť.“

„Mali by ste sa občas aj umývať!“ ho-vorí lekár pacientovi. „Ale veď ja sa umývam každý deň!“ „V tom prípade si musíte občas aj vy-meniť vodu!“

Letia dvaja páni vo vrtuľníku a je-den druhému vraví: „Pokazila sa nám klimatizácia.“ „Ako to viete?“ „Pretože pilot sa potí a tá veľká vrtuľa nad nami sa netočí.“

Učiteľka sa pýta:

„Žiaci, kto je kladný a kto záporný hr-dina?“

„Prosím, policajt je kladný a zloděj zá-porný!“

„Správne. A prečo?“

„Lebo policajt kladie otázky a zloděj zapiera.“

8 hodín večer. Dostanem SMS od pria-telky: „Ja alebo futbal ?!“

11 hodín. SMS mojej priateľke: „Samo-zrejme ty.“

Životné pravdy:

- Jediné, čo ma v živote napadlo, bol susedov pes...
- Moje chyby boli vždy rovnaké, ale vý-hovorky vždy originálne.
- Byť normálny v období dospievania je samo osebe nenormálne ...
- So schizofréniou nikdy nie si sám ...

Pravdy dospelých o živote:

- Vychovávať pubertákov je ako pri-klincovať pudíng na strom.
- Vrásky nebolia.
- Smiech je ako ranný beh zvnútra.
- Stredný vek je, keď si zvolíš Cornfla-kes pre vlákny a nie pre zábavu.

Detské pravdy:

- Nedovoľ mame česať tvoje vlasy, keď sa hnevá na otca.
- Neudri naspäť svoju sestru, vždy to schytá ten druhý.
- Nechci, aby ti tvoj 3-ročný brat podr-žal paradajku.
- Nedôveruj psovi, keď stráži tvoje jedlo.
- Nekýchaj, keď ťa strihajú.
- Kúsok brokolice neskryješ v pohári mlieka.
- Neobliekaj si bodkované nohavičky pod biele nohavice.
- Najlepšie miesto, keď ti je smutno, je v dedkovom náručí.

Vojna bohov - Ako poraziť modly, ktoré sa usilujú získať si vaše srdce

Recenzia knihy Kyla Idlemana

Ktosi raz povedal, že keď je v našom živote Boh na prvom mieste, všetko ostatné je na správnom mieste. To isté tvrdí aj kniha Kyla Idlemana *Vojna bohov*, ktorú u nás v roku 2015 vydalo Vydavateľstvo Don Bosco.

Mnohým z nás sa zdá, že prvé prikázanie (*Ja som Pán, tvoj Boh.*

Nebudeš mať okrem mňa iných bohov, aby si sa im klaňal.) až tak často neporušujeme. Bohovia starovekého Egypta či Ríma sú dávnou minulosťou a sochám či obrazom sa tiež neklaníme. Málokto si však uvedomuje, aké rafinované dnes modloslužobníctvo môže byť a aké rôzne podoby dokáže na seba brať.

Nie ateizmus, ale modlárstvo

Podľa autora protikladom teizmu (teda viery v nadprirodzeného Boha) nie je ateizmus (popieranie existencie Boha), ale modlárstvo. Pretože človek je stvorený tak, aby vždy niekomu alebo niečomu veril. Jediné, čo nemôže, je nevybrať si zo širokej ponuky, ktorú mu život predkladá, nič.

„Uctievanie je vrozený ľudský reflex vkladať nádej do niekoho či niečoho a následne sa to usilovať získať,“ píše Kyle Idleman. *„Človek si vytýči nejaký cieľ a potom zasväti svoj život tomu, aby ho dosiahol.“* Ak svoju nádej nevkladáme v prvom rade do Boha, kráčame zlým smerom. A ako nás upozorňuje autor, nie je to len jeden z mnohých iných hriechov. V skutočnosti je to *„obrovský hriech, z ktorého prameňa všetky ostatné hriechy“*.

Tri chrámy

Falošných bohov, ktorí sa snažia získať našu pozornosť, autor rozdeľuje do troch pomyselných chrámov. *Chrámy pôžitku* ob-

sahuje boha jedla, sexu a zábavy; *chrám moci* úspech, peniaze a výkon a *chrám lásky* romantiku, rodinu a lásku k sebe samému. Tieto veci nemusia byť samy osebe zlé, ale keď im pripisujeme až prílišnú dôležitosť, môžu sa stať pre nás nebezpečnými.

„Namiesto toho, aby sme hľadali útechu v Bohu, utiekame sa k jedlu alebo plytkej zábave. Nehľadáme zmysel svojej existencie v Bohu, ale v kariére a profesionálnych úspechoch,“ píše autor vo svojej knihe. *„Nehľadáme istotu v Bohu, ale v peniazoch a finančných investíciách. Nehľadáme radosť v Bohu, ale vo svojom manželskom partnerovi či deťoch. Namiesto toho, aby bol zdrojom našej nádeje Boh, obraciame sa na politikov a zákony. Namiesto toho, aby sme hľadali pravdu v Bohu, spoliehame sa na ľudovú mienku a na to, na čom sa uzhodli odborníci.“*

Kyle Idleman nám v knihe ponúka podrobné charakteristiky falošných bohov a zároveň kladie otázky, ktoré tnú do živého. Vysvetľujúci text zručne prepleťá príbehmi z Písma či rozprávaním príbehov ľudí, ktorí týchto bohov v sebe objavili a zbavili sa ich pút. V závere každej kapitoly svojej knihy opakuje: *„Modiel sa nezbavíme tým, že ich odstránime, len tým, že ich nahradíme niečím iným.“* A najmúdrejšie je nahradiť ich Tým, kto na to prvé miesto aj ozaj patrí. Bohom s veľkým B. Tomu sa nás snaží naučiť aj táto kniha.

Text: Petra Humajová

Obrázok: www.martinus.sk

Jordan B. Peterson: 12 pravidiel pre život

Tatran, 2018; 380 strán

„Vždy, keď začnem hovoriť o vzťahu medzi zodpovednosťou a zmyslom, celé publikum úplne stíchne.“

Kanadský profesor psychológie Jordan Peterson je jednou z najvýraznejších osobností súčasného inte-

lektuálneho sveta. Jeho videá na youtube sledujú milióny ľudí a po celom svete vypredáva prednáškové sály. Kniha *12 pravidiel pre život* s podtitulom *Liek na chaos* bola už preložená do vyše päťdesiatich jazykov a vo väčšine krajín, kde vyšla, patrí k bestsellerom. Čo je príčinou takej masívnej pozornosti, ktorá sa Petersonovi dostáva?

Spôsob, akým dokáže tento inteligentný a trochu excentrický profesor prepájať osvedčenú múdrosť s najnovšími vedeckými poznatkami, vlastnou klinickou praxou, populárnou kultúrou i s každodennými životnými situáciami, je jedinečný. Zdá sa, že Peterson v púšti postmodernej západnej spoločnosti, ktorá hovorí o najrôznejších právach skupín, ale jed-

notlivcovi neponúka žiadny hlbší zmysel existencie, narazil na osviežujúci prameň zodpovednosti. Pre mnohých stratených mladých mužov sa stal otcovskou postavou, ktorá im pripomína nevyhnutnosť prebratia zodpovednosti za svoj život. Neskrývať sa, ale vziať svoj kríž a čeliť utrpeniu. Utrpenie je totiž nevyhnutnou súčasťou sveta. Dobrovoľným prijatím tohto faktu a nasmerovaním sa na ideál, ktorým je Kristus, získava naše bytie zmysel, po ktorom prahne.

Pravidlá v knihe nie sú naivné a netvrdia, že si niečo treba len želať a celý vesmír sa spojí, aby sme to dostali. Nie sú ani bičom, rovnako ako ním nie je ani Desatoro. Sú nástrojmi - prastarými, ale špeciálne upravenými pre dnešnú dobu - ktoré nám majú pomôcť na našej ceste za trvalým šťastím. Kniha Jordana Petersona má potenciál osloviť predovšetkým hľadajúcich. Čítaná s otvoreným srdcom môže byť Jordánom, prvým cieľavedomým krokom späť k Bohu.

Peter Pikulík

Obrázok: www.martinus.sk

**NÁRODNÝ
TÝŽDEŇ
MANŽELSTVA**

Pozvánka

HRÁME SPOLU!

11. - 17. 2. 2019

Dňa 14. 2. 2019 sa v Piaristickom kostole v Prievidzi uskutoční slávnostná svätá omša pri príležitosti
NÁRODNÉHO TÝŽDŇA MANŽELSTVA
 s (už tradičnou) obnovou manželských sľubov,
 na ktorú ste všetci srdečne pozvaní.
 Po skončení svätej omše bude v priestoroch
 Piaristickej školy spoločné agapé.

Môj život vystihoval kriminál

Svedectvo

Do svojich 18 rokov som si svoj život iba zmyselne užíval a ničil. Upadol som do závislostí, fajčil jednu cigaretu za druhou, opíjal som sa na párty a mal nečisté vzťahy. Neubližoval som len sebe, ale aj svojmu okoliu. Pýcha, arogantnosť, závislosť, kriminál...Toto všetko vystihovalo môj život.

Vystriedal som niekoľko škôl a ani psychológovia nevedeli prísť na to, kto som a prečo sa tak správam. Pre všetkých som bol okrajom spoločnosti. Teda pre všetkých okrem mojej matky a brata, ktorí mi stále dávali šancu.

Strach bol silnejší

Keďže som nevládal platiť svoje dlhy a hrozilo mi, že ma zavrú, vycestoval som za prácou do Anglicka, kde sa začala moja premena. Začal som sa zaujímať o meditácie a iné náboženstvá, a tak som mal na chvíľku pocit, že som lepší človek. Mal som prácu, ubytovanie a venoval sa svojej duši. No stále som bol prázdny. Stále som nemal pokoj a moja minulosť ma prenasledovala, až kým som sa nepokúsil o samovraždu.

Našťastie Boh zasiahol. Pred tým, než som to chcel spraviť, mi začal ukazovať, čo sa stane s mojou dušou po smrti - že bude naveky zatratená. A tak som sa potácal medzi pohľadom na všetky moje hriechy s túžbou ukončiť to i strachom z toho, že keď to urobím, budem naveky zatratený. Strach bol silnejší, nedokázal som to!

Začal som sa modliť

Po návrate na Slovensko som žil dlhšiu dobu v depresiách a nevedel som, ako z toho von. A tak som sa začal modliť kresťanské modlitby. Bola to tá posledná vec, od ktorej by som čakal úľavu, zmysel, pomoc a uzdravenie. Kresťanstvo mi príliš nevoňalo. Modlil som sa však, lebo som bol pokorený.

A potom to prišlo. Bolo to niečo ako keď kráčaš dva mesiace po púšti a zrazu ti niekto podá vodu. Púšť bola pre mňa depresia a svet, v ktorom som už nevidel zmysel. Podanie vody, to bola vypočutá modlitba. Okrem toho, že po modlitbe som sa cítil lepšie, tak do môjho života začali prichádzať aj ľudia a možnosti, v ktorých som nachádzal zmysel. Mal som chuť modliť sa a poznávať Boha viac, a tak som išiel na duchovnú obnovu, kde ponúkali aj modlitbu, ktorej som sa zúčastnil.

Prežil som niečo ako pochopenie toho, že som milovaný. Zacítil som, že Ježiš je pri mne prítomný a že ma miluje. Že od neho všetko závisí. Prijal som sviatosť zmierenia a odvtedy sa už päť rokov každý deň modlím.

Výsledok? Okrem množstva uzdravení na tele a na duši, ktoré stále zažívam nielen v mojom živote, ale aj v živote ľudí, za ktorých sa modlím, som už v maturitnom ročníku, vediem mládežnícky parlament a modlitbové spoločenstvo. Venujem sa tvorbe textov i cvičeniu s vlastnou váhou. Uzdravili sa moje vzťahy v rodine. Žijem v čistote. Nie som závislý a nasledujem toho najlepšieho a jediného Boha.

Martin

Prehodnotila svoje životné priority

Blahoslavená Mercedes Molinová

Ako bohatá dedička si po smrti svojich rodičov mohla život užívať do sýtosti. A aj to robila. Mercedes Molinová mala rada zábavu, tešila sa z bezstarostnosti, ktorú jej majetok poskytoval a občas si počínala i dosť ľahkovážne. Ale do jej života prišla udalosť, ktorá to všetko zmenila.

Mercedes Molinová sa narodila 24. septembra 1828 v Babe v Ekvádore. Po smrti otca sa s matkou presťahovala do Guayaquilu, ale ako pätnásťročná stratila aj ju. Hmotný majetok, ktorý zdedila po svojich rodičoch, jej zabezpečil všetko potrebné a ona v tom období života akoby nič viac už ani nehľadala. Potom však prišla osudová nehoda - bolestný pád z koňa, ktorý ju podnietil prehodnotiť svoje dovtedajšie priority.

Peniaze nie sú všetko

Po nehode musela Mercedes dlhší čas ležať. Mala zlomenú kľúčnu kosť a utrpela aj veľa ďalších zranení. Pripútaná na lôžko začala viac uvažovať o zmysle svojho života; o tom, či majetok a bezstarostnosť sú ozaj liekom na všetko. Prežila vnútorné obrátenie, po ktorom už do sveta vykročil z jej domu úplne nový človek.

Mercedes si začala viac všímať ostatných ľudí. Zriekla sa manželstva a zložila súkromné sľuby čistoty, chudoby a poslušnosti. Najskôr pôsobila ako učiteľka sirôt v Guayaquile, potom sa pod vedením jezuitov podieľala na evanjelizácii Indiánov z kmeňa Ibarov. Po skončení ich misie sa začala venovať práci medzi sirotami a chudobnými ľuďmi v Cuenca.

Vlastná rehoľa

Hoci Mercedes pôvodne nevstúpila do žiadnej rehole, postupne v nej dozrievala myšlienka založiť vlastnú. Schválená bola v roku 1873 a starala sa najmä o siroty, dievčatá a ženy ohrozené prostitúciou, konvertitov trpiacich pre svoju novú vieru či väzňov.

Mercedes prijala meno Mercedes od Ježiša a venovala všetky svoje sily a schopnosti svojej službe. „Ak sa svätosť javí predovšetkým ako láska, tak svätosť blahoslavennej Mercedes od Ježiša, ženy z ekvádorského pobrežia, sa prejavovala ako láska k Ježišovi prostredníctvom lásky k blízkym,“ povedal o nej pápež Ján Pavol II.

Práca, ktorú Mercedes vykonávala, bola sama osebe dosť ťažká, ona však prechádzala i inými skúškami. Nepochopenie zo strany rodiny, časté choroby... Zomrela 12. júna 1883 v Riobambe vo veku 55 rokov. Blahorečená bola v roku 1985.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podlejski: Sol' zeme a svetlo sveta 2; www.en.wikipedia.org

Foto: www.mercedesdejesus.com

Spomienka

Dňa 25. februára 2019 uplynie 20 rokov od chvíle, keď nás v deň svojich 89. narodenín navždy opustil náš drahý Jozef Mečiar z Prievidze - Necpál. S láskou, vďakou a modlitbou na neho spomínajú deti s rodinami.

Odpočinutie večné, daj mu, ó, Pane!

Farská kronika

od 1. januára do 24. januára 2019

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Izabela Belanová
Šimon Krško
Adam Majdan
Tomáš Martinka

**S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:**

Mária Milevová, 87 r.
Zlatošír Baláž, 58 r.
Andrea Cellárová, 39 r.
Ľudmila Mečiarová, 79 r.
Štefan Jastrebský, 65 r.
Vincent Ivanička, 79 r.
Milan Hlinka, 83 r.
Edita Krajčíková, 82 r.
Amália Závadská, 94 r.
Vilma Morávková, 90 r.
Katarína Čaladíková, 89 r.
Elena Jenisová, 90 r.
Dušan Havalda, 81 r.
Gizela Čajová, 92 r.
Eleonóra Lančaričová, 81 r.
Šarlota Marková, 95 r.
Teodor Došek, 78 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v B.B. č. 1127/98

Vydáva:
Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Vladimír Slovák, Dominik
Kučera, Juraj Kiss, Elena Blašková,
Anna Gálová, Štefan Kollár, Mária
Melicherčíková, Mária Pytlová, Mária
Suríková, Eva Trepáčová

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01
web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1, 3, 30 - Silvia Kobelová
str. 2 - Alojz Vlčko, Anna Kotianová
str. 21 - Beáta Voskárová
str. 31 - Mária Melicherčíková
str. 32 - Ľudmila Košťaliková

Tlač: PATRIA l., spol. s. r. o.
Náklady na tlač:
cca. 0,40 €

Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Básne života

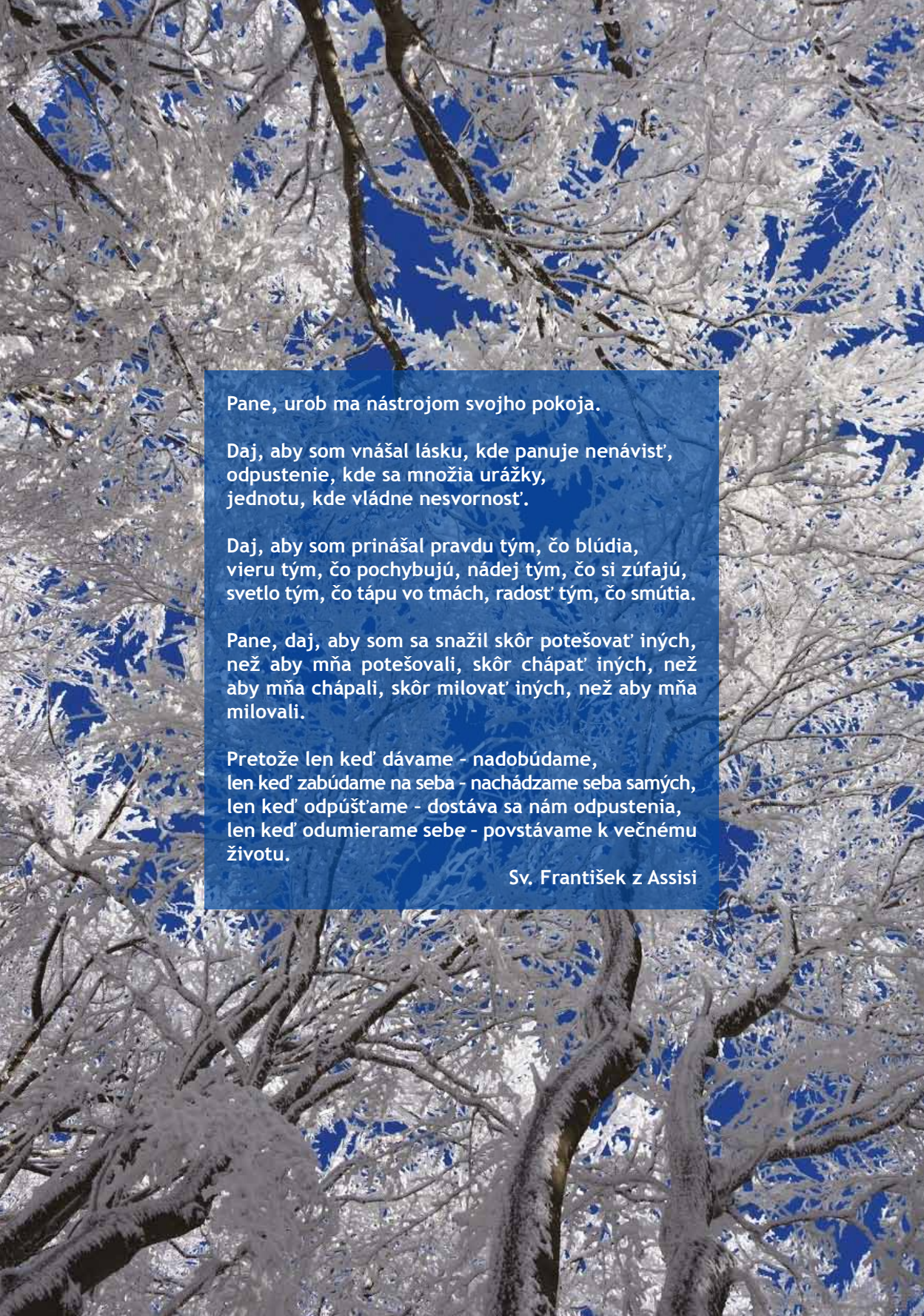
Básne života nečítame nahlas
Hlas by im ubral na krásu
Zrkadlí sa v nich nebo, ozvena ticha
Tie básne pre nás píše Boh
Dotýkame sa ich srdcom, nehrou, pokorou
Píše tichom slov a láskou IBA PRE NÁS
Má iný druh pravdy
Najväčší zo všetkých básnikov

Veronika Hoffmannová

Ekumenické stretnutie pri modlitbách za jednotu, 19. január 2019

Pane, urob ma nástrojom svojho pokoja.

Daj, aby som vnášal lásku, kde panuje nenávisť,
odpustenie, kde sa množia urážky,
jednotu, kde vládne nesvornosť.

Daj, aby som prinášal pravdu tým, čo blúdia,
vieru tým, čo pochybujú, nádej tým, čo si zúfajú,
svetlo tým, čo tápu vo tmách, radosť tým, čo smútia.

Pane, daj, aby som sa snažil skôr potešovať iných,
než aby mňa potešovali, skôr chápať iných, než
aby mňa chápali, skôr milovať iných, než aby mňa
milovali.

Pretože len keď dávame - nadobúdame,
len keď zabúdame na seba - nachádzame seba samých,
len keď odpúšťame - dostáva sa nám odpustenia,
len keď odumierame sebe - povstávame k večnému
životu.

Sv. František z Assisi